

- ▶ **Sus i sejlene efter sundhedsøkonomisk rapport**
- ▶ **Ernæringssymposium 2025, Aalborg UH**
- ▶ **Klommen**
- ▶ **Se frem til et spændende årsmøde**
- ▶ **PhD forsvar ved Tenna Mie Christoffersen**

Sus i mediesejlene efter sundhedsøkonomisk rapport

Af Mette Holst

Efter en lidt sløv start i medierne, er der endelig fra starten af februar 2025 kommer sus i sejlene, som følge af den samfundsøkonomiske rapport. Det var nok specielt artiklen i Altinget Sundhed, der gjorde den store forskel. <https://www.alinget.dk/sundhed/artikel/professorer-underernæring-behandles-stedmoderligt-i-danmark-det-koster-milliarder> Siden offentliggørelse af den artikel, har Henrik Højgaard Rasmussen og undertegnede været inviteret til møder på Christiansborg, og haft indlæg på diverse skrevne medier og TV-kanaler. Nu mangler det bare at politikere og ledere derude faktisk beslutter sig for ikke bare at snakke, men faktisk og sætte penge af, og stille krav om implementering. Hvis nogen har lidt overskud, er det faktisk måske netop nu at tiden er god til at man skulle lave et borgerforslag om "lov om tidlig opsporing og behandling af underernæring". Det kræver at mindst 3 personer er medstillere af forslaget, og at mindst 50.000 stemmeberettigede borgere har støttet forslaget. SÅ, måske er det **netop DIN tur** til at rykke lidt på det politiske og opstille et borgerforslag.

Ernæringssymposium 2025 på Aalborg UH

Af Mette Holst

Under skarp styring af Lotte Boa Skadhauge (sygeplejerepræsentant i DSKE's bestyrelse) fik vi igen i år skabt en fest af et ernæringssymposium på Aalborg Universitetshospital. Med de 156 deltagere fra hospitaler, kommuner og firmaer, og et program der var baseret på interesser meldt ind af deltagere, var der også lagt op til en god dag. Dagens første punkt var (udover en skøn morgenmad), åbningstalen som blev afholdt af hospitalsdirektør Lars Dahl Pedersen. Og Lars havde læst på lektien- faktisk den bedste åbningstale vi nogensinde har haft. Lars snakkede indsigtsfuldt om hvordan vi jo faktisk ved hvad der virker- og også skal gøre det i praksis. Han lagde vægt på at patienterne jo skal behandles

individuelt og at de kun er på besøg på hospitalet, men lever livet hjemme. Derfor skal vi sørge for at de bliver sendt klogt videre hjem med en god ernæringsplan og en god kommunikation til kommunen.

Udover de lokale oplægsholdere, holdt Professor i Diabetes, Niels Ejskær et bragende indlæg om opmærksomhed på risiko for udvikling af sarkopeni, hos vores store population af patienter der får GLP2-behandling med vægttab (eller diabetes/metabolisk syndrom), som vi jo også får indlagt med andre sygdomme. Der findes ikke data der kan hjælpe os til at vide om disse patienter faktisk taber mere muskelmasse under sygdom end andre, hvordan de modtager ernæringsbehandling under sygdom, eller om man faktisk bør stoppe behandlingen under sygeforløbet. Masser at tænke over for såvel klinikere som forskere efter det oplæg.

Et andet supergodt trækplaster var læge og lektor, Aleksander Fjældstad fra Klinik for Lugte- og Smagsforstyrrelser, ØNH, Gødstrup og Flavour Institute (Institut for Klinisk Medicin, AU), som snakkede om lugte- og smagssans, og hvordan man kan træne sanserne igen efter en skade.

Klommen

Af Jens Rikardt Andersen

Mangel på vitamin C har været fremme som årsag til meget og meget gennem årene, og tilskud af høj-dosis vit-C har været tilsvarende populært. Fastende plasma vit-C er måske et rimeligt mål for vit-C status selv om rigtig mange af effekterne er intra-cellulære. Et af dogmerne er at ældre og institutionsanbragte har et mangelproblem. Pinto et al (Arch Latinoam Nutr 1993;43:20-2) undersøgte 9 mænd og 6 kvinder på plejehjem. Alle boende på samme plejehjem og spistes samme slags kost. Indtagelsen af vit-C var ca 20 mg/dag. Kvinderne havde lidt lavere p-vit-C end mændene med efter C-vit belastning sås kun ganske beskedne stigninger, så der har måske været tale om mangel i ganske lille grad. Andre i samme situation indtager måske mindre end de 20 mg dagligt, og så er der måske grund til at gentage undersøgelsen lokalt. I en Canadisk undersøgelse af unge fandtes ganske andre resultater (Cahill et al. Am J Epidemiol 2009;170:464-71) undersøgte 979 ikke-rygende mænd på 20-29 år. 53% af mændene havde normalt p-vit-C, 33% let nedsat og 14% tydeligt nedsat plasma koncentration, som blev tolket som mangel. En FFQ med 196 elementer viste sammenhæng med indtagelsen, men viste også at personer med lav plasma koncentration også havde højere CRP, større livvidde, højere BMI og blodtryk end de øvrige.

Måske er der grund til at bestemme plasma-C-vit hos personer med en usund livsstil uanset alder eller blot pragmatisk anbefale et tilskud.

Samme Cahil (Am J Clin Nutr 2010;92:1494-500) har iøvrigt vist, at personer med Hp2 allel af haptoglobin er særlig følsomme for at udvikle mangel på C-vit i tilfælde af sparsom indtagelse. Haptoglobin er et protein med bl.a. anti-oxidante egenskaber, og med Hp1 kan man formentligt opnå besparelse af forbruget af C-vit. Der er nok også andre relevante mekanismer, som gør, at indtagelsen ikke er den eneste faktor af betydning. I en tilsvarende kinesisk undersøgelse kunne haptoglobin relationen bekræftes, og i Kina har flertallet af befolkningen den fænotype, der giver størst risiko (Na et al, Clin Chim Acta 2006;365:319-24).

Hvad betyder nu dette for os i Danmark?

I et narrativt review gennemgår Tardy et al (Review Nutrients 2020;12:228. doi: 10.3390/nu12010228) bio-kemisk og klinisk evidens for konsekvenserne af mangel på de mest almindelige mikronæringsstoffer - B1, B2, B3, B5, B6, B8, B9, B12, vit-C, jern, magnesium og zink. Der er tydelige sammenhænge med psykologiske faktorer, tydeligst træthed.

For mange år siden var det almindeligt, at praktiserende læger gav injektioner med B-vitaminer til overvejende kvinder mod uspecifikke symptomer som træthed og uoplagthed. Jeg har ikke kunnet finde en troværdig, videnskabelig undersøgelse af denne "behandling".

Se frem til et spændende årsmøde

Husk at melde dig til årsmødet 9. maj og oplev Bente Klarlund give en kondenseret udgave af sin prisforelæsning fra ESPEN 2024, om myokinernes rolle. Få det historiske overblik over appetitregulerende lægemidler, få en faglig opdatering på appetit hos ældre og familieinvolvering i beslutningstagning – og som altid de frie foredrag, uddeling af priser og legater samt gode muligheder for at netværke.

DSKE har modtaget hele 24 spændende abstracts. Det har derfor været udfordrende at udvælge de 16 abstracts, som vil blive præsenteret med en oral præsentation. Husk at du kan søge om et rejselegat til ESPEN, Hvis du både har indsendt dit abstract til DSKE og til ESPEN.

ESPERN rejselegaterne - <https://www.dske.dk/legater.html>

Årsmødet 2025 afholdes i København på Comwell Copenhagen Portside, Alexandriagade 1, 2150 Nordhavn.

Ph.d forsvaret ved Tenna Mie Christoffersen

Tenna Mie Christoffersen forsvaret 11. April kl. 13.00 sin Ph.d afhandling med titlen: "Addressing Overnutrition: Enhancing Nutrition and Physical Activity in Nursing Home Residents. A Community-Based,

Participatory, Multi-Component Cluster Randomized Controlled Trial"

Tennas ph.d.-afhandling undersøger effekterne af en målrettet ernærings- og fysisk aktivitetsintervention på ældre plejehjemsbeboere. Det omfatter en tvær-snittsundersøgelse, der undersøger overernæring og dens indvirkning på fysisk funktion, en etnografisk undersøgelse, der undersøger kostvaner inden for institutionelle omgivelser, og et randomiseret kontrolleret klyngeforsøg, der evaluerer en intervention designet til at forbedre muskelstyrke og livskvalitet. Resultaterne fremhæver vigtigheden af skræddersyede plejetilgange til at løse ernæringsmæssige udfordringer og øge trivslen på plejehjem.

Opponenter

Christian Mølgaard (formand), ph.d., professor, Institut for Ernæring, Motion og Idræt, Københavns Universitet, Danmark.

Anette Hjartåker, ph.d., professor, Institut for grundlæggende medicinske videnskaber, Oslo Universitet, Norge

Anette Pia Due, ph.d. Underviser, Københavns Professionshøjskole, Ernærings- og Sundhedsuddannelsen, København, Danmark

Hovedvejleder: *Inge Tetens*, ph.d., professor i ernæring og aldring, viceinstituttleder for forskning, Institut for Ernæring, Motion og Idræt, Københavns Universitet, Danmark

Virksomhedens hovedvejleder (virksomheds-Ph.d) *Margit Dall Aaslyng*, PhD, Docent, University College Absalon, Slagelse, Danmark

Medvejleder: *Anne Marie Beck*, seniorforsker, ph.d., Diætetisk og Ernæringsforskningsenheden, EATEN, Herlev og Gentofte Universitetshospital, Danmark

Forsvaret finder sted på Københavns Universitet, Auditorium A2-70.03, Thorvaldsensvej 40, DK-1871 København, Danmark

Dato: 11. april 2025; 13:00

Alle er velkomne

Datoer i DSKE

Ernæringsugen inspirationsmøde for alle. Deltag på DSKE's facebook-gruppe 15.5. 2025. Link findes på dske.dk under "arrangementer"

Se programmer og tilmeld dig via: Arrangementer | dske.dk

DSKE årsmøde og generalforsamling

Årsmødet 2025 afholdes i København på Comwell Copenhagen Portside, Alexandriagade 1, 2150 Nordhavn. Et spændende program ligger klar på hjemmesiden, hvor der også er tilmelding. Tilmelding senest **7. April**.

Indkaldelse til ordinær generalforsamling 2025 i Dansk Selskab for Klinisk Ernæring (DSKE)

Fredag 9. maj 2025 kl. 16.15 – 17.15

På Comwell Copenhagen Portside, København.

Der sendes særskilt indkaldelse til generalforsamlingen

Hold øje med DSKE på Facebook:

<https://www.facebook.com/Dansk-Selskab-for-Klinisk-Ern%C3%A6ring-DSKE-825748844131759/>

Deadline for indlæg til næste nyhedsbrev:

15. Maj 2025 k. 12

Send meget gerne indlæg eller ideer til indlæg til

Mette Holst: mette.holst@rn.dk

Skriv "Indlæg til DSKE Nyhedsbrev" i emnelinjen.

Kommende aktiviteter udenfor DSKE:

Deadline for "Early bird" tilmelding til årets ESPEN kongres der afholdes i Prag er 30. April

Deadline for abstracts: 9. April

Se mere på www.espen.org

Dansk netværk for Sarkopeni (DaNS) afholder en temadag 3. September 2025 i København. Mere følger